

Croatian Civil Aviation Agency

UPUTA ZA UPRAVLJANJE PROMJENAMA U SKLADU S UREDBOM KOMISIJE (EU) br. 139/2014

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

ODJEL AERODROMA

1 UVOD

1.1 Općenito

Ovom Uputom propisuju se rokovi, sadržaj i prihvatljiv način dostave dokumentacije za operatore aerodroma sa Svjedodžbom aerodroma i Svjedodžbom operatora aerodroma izdanim u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 139/2014 (u daljnjem tekstu: Operator aerodroma) koja se odnosi na upravljanje promjenama. Operator aerodroma upravlja promjenama u skladu s odredbom ADR.OR.B.040 *Promjene*, Uredbe Komisije (EU) br. 139/2014. Propisane smjernice odnose se na promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija) i na promijene koje ne zahtijevaju prethodno odobrenje Agencije, a kako je posebno naglašeno kroz tekst Upute.

1.2 Upravljanje promjenama

Upravljanje promjenama je formalni postupak za sustavnu i proaktivnu identifikaciju opasnosti i odgovarajućih strategija i mjera za ublažavanje rizika, koji će se primjenjivati na sve promjene koje se tiču sigurnosti operacija i usluga koje se odvijaju na aerodromu.

Formalni postupak za sustavnu i proaktivnu identifikaciju opasnosti i odgovarajućih strategija i mjera za ublažavanje, koji će se primjenjivati na sve promjene koje se tiču sigurnosti usluga koje pruža zrakoplovna organizacija.

Aerodromi/Operatori aerodroma doživljavaju stalne promjene zbog promjena postojećih sustava upravljanja, promjena infrastrukture, promjena u regulativi, promjena proizvoda i usluga koje su u nadležnosti Operatora aerodroma, uvođenja nove opreme ili procedura i sl. Opasnosti se mogu nenamjerno uvesti u operacije kad god dođe do promjene. Prakse upravljanja sigurnošću zahtijevaju da se opasnosti koje su nusproizvod promjena sustavno i proaktivno identificiraju te da se odgovarajuće mjere za upravljanje sigurnosnim rizicima od posljedica opasnosti identificiraju, provedu i naknadno procijene.

Promjena može uvesti nove opasnosti, utjecati na prikladnost postojećih strategija za smanjenje sigurnosnih rizika i/ili utjecati na učinkovitost postojećih sredstava za smanjenje sigurnosnih rizika. Promjene mogu biti inicirane vanjskim utjecajima (npr. promjena regulative, promjena magnetske varijacije) ili unutarnje (npr. uvođenje nove opreme, promjene u infrastrukturi, promjene u sustavu upravljanja).

Svako upravljanje promjenom sastoji se od koraka koji uključuju:

1. Inicijalna potreba za promjenom koja uključuje:
 - Svrhu promjene, uz navođenje postojećeg problema koji bi se promjenom riješio.
 - Kratak opis promjene koji odgovara na pitanja „3 W“, (Što? Gdje? Zašto?).
2. Screening
 - Operator aerodroma mora imati proceduru za upravljanje promjenama. Uz proceduru, dobar pristup upravljanja promjenama, a u ovisnosti o kompleksnosti promjene, može uključivati imenovanje tima (MOC tim) koji omogućuje multidisciplinarni pristup i odgovoran je za praćenje svake promjene nakon utvrđene inicijalne potrebe za promjenom i određivanje svih daljnjih potrebnih radnji. i imenovale odgovorne osobe ili osoba tj. nositelj/i promjene.
 - Drugi pristup je imenovanje jedne osobe čija bi odgovornost trebala biti ista kao MOC tima.
3. Početna priprema
 - Početna priprema uključuje potrebne studije i preglede za rješavanje promjene i potrebne resurse za implementaciju. Iz studija/pregleda utvrđuje se potrebna procjena rizika.

4. Procjena rizika

- Glavni cilj ovog koraka je osigurati da predložena promjena neće nenamjerno uvesti nove opasnosti ili nesvjesno povećati rizik od postojećih opasnosti te da se svim rizicima povezanim s predloženom promjenom učinkovito upravlja i da su osigurane odgovarajuće mjere kontrole.
- Definiranje potrebe za odobrenjem posebnih uvjeta tijekom provođenja promjene.

5. Planiranje

- U ovom koraku predložena promjena je dizajnirana i odobrena od strane potrebne razine upravljanja (Odgovorna osoba Operatora aerodroma, Agencija). Od ovog koraka nadalje sve je poput upravljanja projektom uključujući osiguravanje potrebnih resursa za implementaciju i pružanje potrebne ekspertize.

6. Implementacija i rad

- Izdavanje potrebnih dozvola i primjena plana za provedbu te sigurnosni pregled prije pokretanja i obavljanja aktivnosti puštanja u rad i pokretanja.

7. Praćenje i nadzor

- Nakon puštanja u rad odnosno pokretanja procesa s novom promjenom, praćenje je od vitalnog značaja kako bi se osiguralo da se izvršenom promjenom učinkovito rješava problem, da se primjenjuju sve predviđene mjere i da se procesom upravlja sigurno i učinkovito.

8. Zatvaranje

- Ažuriranje sve dokumentacije vezane uz promjenu (npr. Aerodromski priručnik i ostali priručnici, podaci o aerodromu, radni postupci i sl.)

2 ZAHTJEVI

2.1 Promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje

Odredbom ADR.OR.B.040 Uredbe Komisije (EU) br. 139/2014 propisano je da Operator aerodroma za sve promjene koje:

- utječu na Uvjete svjedodžbe (ToC), Osnovne uvjete (CB) i kritičnu opremu bitnu za sigurnost operacija na aerodromu ili
- znatno utječu na elemente sustava upravljanja Operatora aerodroma kako su zahtijevani odredbom ADR.OR.D.005 (b)

mora ishoditi prethodno odobrenje Agencije.

U skladu s prethodno navedenim, a u skladu sa zahtjevima Uredbe Operator aerodroma mora ishoditi odobrenje za svaku promjenu:

- koja utječe na Uvjete svjedodžbe (ToC),
- koja utječe na Osnovne uvjete (CB),
- koja uvodi/utječe na opremu kritičnu za sigurnost aerodroma (SCAE),
- koja značajno utječe na sustav upravljanja operatora aerodroma (ADR.OR.D.005(b)),
- koja uvodi/utječe na korištenje Alternativnog načina udovoljavanja zahtjevu (AltMoC),
- procedure za promjene koje ne zahtijevaju prethodno odobrenje HACZ,
- razine zaštite RFF usluga,
- koja uvodi/utječe na operacije na posebno pripremljenim zimskim stazama,
- koja uvodi/utječe na procedure u uvjetima smanjene vidljivosti (LVP),

- koja uvodi/utječe na operacije zrakoplova većeg kodnog slova (HCL) od dozvoljenog na Uvjetima svjedodžbe (ToC aerodroma)
- koja utječe na letačke procedure.

Dodatno, Agencija može zahtijevati prethodno odobrenje za promjene bilo kojih prepreka, razvoja i drugih aktivnosti unutar područja koje nadzire Operator aerodroma.

2.2 Promjene koje ne zahtijevaju prethodno odobrenje

Sve promjene koje nisu navedene pod točkom 2.1. spadaju u promjene koje ne zahtijevaju prethodno odobrenje Agencije. Za takve promjene Operator aerodroma dužan je imati, od Agencije, odobrenu proceduru prema kojoj će upravljati takvim promjenama i onda, sukladno zahtjevu ADR.OR.B.040(d), pravovremeno obavijestiti Agenciju o svakoj takvoj promjeni.

3 DOKUMENTACIJA I ROKOVI

Za promjene navedene pod točkom 2.1. i 2.2. Operator aerodroma Agenciji dostavlja:

- zahtjev za odobrenjem promjene (za promjene pod točkom 2.1.) odnosno
- obavijest o promjeni (za promjene pod točkom 2.2.)

najkasnije mjesec dana prije početka implementacije promjene.

Od velike je važnosti da Operator aerodroma unutar svog procesa upravljanja promjenama prepozna trenutak planiranog početka implementacije promjene, odnosno da zahtjev za odobrenje promjene ili obavijest o promjeni dostavi nakon što je završio prvih pet (5) koraka u upravljanju promjenom.

3.1 Dokumentacija

Operator aerodroma mora izraditi i dostaviti Agenciji na uvid:

- analizu predložene promjene s identificiranim elementima ToC-a, CB-a, opreme kritične za sigurnost operacija na aerodromu, sustava upravljanja operatora aerodroma ili dijelova Aerodromskog priručnika na koje promjena utječe; **(Za promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje.)**
- detaljne nacрте (ukoliko je primjenjivo); **(Za promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje.)**
- analizu utjecaja na CB, odnosno na CS-ove s kojima treba biti u skladu ili za koje će se demonstrirati ELOS; **(Za promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje.)**
- analizu promjene prema zahtjevima OR i OPS dijelova i CS-ova (ukoliko je primjenjivo) koje treba ispuniti; **(Za sve promjene.)**
- analizu međuovisnosti s ostalim dionicima na koje utječe promjena, te s njima isplanirana i provedena Safety analiza (SA) i potrebne interakcije; **(Za sve promjene.)**
- potpune i valjane argumente, dokaze i sigurnosne kriterije za SA, te objašnjenje kako promjena podupire poboljšanje sigurnosti. **(Za sve promjene.)**

3.2 Struktura i elementi analize promjene

Struktura Sigurnosne procjene promjene sadrži elemente opisane u GM1 ADR.OR.B.040(f) *Promjene* odnosno:

1. **Sigurnosna procjena za predmetnu promjenu koja uključuje:**
 - 1.1. opseg promjene;
 - 1.2. identifikaciju opasnosti;
 - 1.3. sigurnosne kriterije primjenjive na promjenu;
 - 1.4. analizu rizika štetnih učinaka ili poboljšanja sigurnosti vezanih na promjenu;
 - 1.5. procjena rizika i, ako je potrebno, smanjenje rizika kako bi se zadovoljili primjenjivi sigurnosni kriteriji;
 - 1.6. provjera usklađenosti promjene s opsegom sigurnosne procjene i provjera udovoljavanja sigurnosnih kriterija, prije nego se promjena pusti u rad; i
 - 1.7. specifikaciju zahtjeva potrebnih za praćenje promjene nakon implementacije promjene u svrhu osiguranja sigurnog funkcioniranja aerodroma.
2. **Opseg sigurnosne procjene koji uključuje:**
 - 2.1. aerodromsku infrastrukturu odnosno dijelove aerodromske infrastrukture, aerodromske operacije, sustav upravljanja i osobe obuhvaćene promjenom;
 - 2.2. sučelja i interakcije između elemenata koji se mijenjaju i ostatka sustava;
 - 2.3. sučelja i interakcije između elemenata koji se mijenjaju i okoline u kojoj se promjena odvija;
 - 2.4. cijeli životni ciklus promjene od inicijalne potrebe za promjenom do pune implementacije odnosno zatvaranja promjene.
3. **Kriterije sigurnosti:**
 - 3.1. koji su definirani u skladu s postupcima za upravljanje promjenama sadržanim u Aerodromskom priručniku.

Kriteriji sigurnosti koji se koriste trebali bi, ovisno o dostupnosti podataka, biti specificirani u odnosu na jasno iskazane kvantitativne prihvatljive razine sigurnosnog rizika, priznate standarde i/ili pravila ponašanja odnosno dobre prakse, sigurnosne performanse postojećeg sustava ili sličnog sustava.

4 ZAVRŠETAK PROCESA

4.1 Promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje

Agencija provjerava potrebu i odobrava/izdaje sve uvjete ili ograničenja pod kojima će operator aerodroma raditi tijekom promjene (koordinacija između operatora aerodroma i Agencije na prijedlog operatora aerodroma).

Agencija izdaje odobrenje kada utvrdi da je Operator aerodroma dokazao usklađenost sa zahtjevima ADR.OR.B.040 i, kada je primjenjivo, sa ADR.OR.E.005.

4.2 Promjene koje ne zahtijevaju prethodno odobrenje

Ukoliko Agencija uoči da Operator aerodroma u bilo kojem dijelu nije slijedio odobrenu proceduru upravljanja promjenama, Operatoru aerodroma o tome šalje obavijest i traži dopunu.

Ukoliko provjera zadovoljava, Agencija šalje potvrdu primitka obavijesti Operatoru aerodroma.

NAPOMENA: Ukoliko analiza Agencije pokaže da promjena mora biti odobrena, šalje obavijest Operatoru aerodroma sa zahtjevom za dodatnu dokumentaciju (ukoliko je potrebno), a Operator aerodroma dužan je postupiti sukladno postupku za promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje.